

Pasen, Easter of Ishtar vieren?

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Samengesteld door M.V., update 29-3-2021 (aangepast aan de HSV)

Geen nieuwtestamentische reden om Pasen te vieren

Pasen wordt zowat als het belangrijkste feest beschouwd in de Christenheid ... terwijl het Nieuwe Testament dit de gelovigen helemaal niet heeft opgelegd. Er is in het Nieuwe testament zelfs *geen enkele dag* ingesteld die wij zouden moeten vieren! Het enige wat ingesteld werd is de Avondmaalviering (1 Korinthiërs 11:23-26) en een vroeg *gebruik* (Handelingen 20:7) om op de eerste dag van de week het Avondmaal te vieren, maar zelfs hier is er geen gebod voor een bepaalde dag¹.

Het Engelse "Easter"

Er zijn andere redenen dan bijbelse waarom de Kerk in de loop van zijn geschiedenis Pasen is begonnen vieren. Om dat te begrijpen kunnen we best eens vertrekken van de Engelse benaming voor Pasen: Easter. Dit Engelse woord voor Pasen verschijnt ook (één keer) in de King James Version: in Handelingen 12:4. Daar lezen we dat Herodes Petrus in de gevangenis had gezet "om hem te bewaken, omdat hij hem na het Pascha [KJV: Easter] wilde voorleiden aan het volk". Maar in de originele Griekse tekst staat hier niet Easter maar Pascha (πάσχα). De HSV vertaalt hier correct!

Pascha

De naam Pascha gaat terug tot het oudtestamentische *pascha*, de Aramese vorm van het Hebreeuwse *pèsach*. Het was een jaarlijkse *Joodse* viering die God had ingesteld (Leviticus 23:5). Het dateert uit de tijd van Mozes toen God de Israëlieten bevrijdde van de slavernij en hun eerstgeborenen spaarde terwijl die van de Egyptenaren stierven (Exodus 12:11v; Numeri 9:2v; Deuteronomium 16:1v; 2 Koningen 23:21v). Met het ongezuurde brood van dat Pascha en de beker wijn stelde de Heer Jezus het Avondmaal² in, als gedachtenis aan Hem en Zijn Nieuwe Verbond. Het Avondmaal is dus niet het Pascha, maar de symbolische vervulling ervan in de vorm van een gedachtenismaal.

Waarom vertaalt de KJV nu *pascha* met Easter? De benaming Easter was reeds lang in gebruik vóór de tijd dat de KJV vertaald werd (uit de Textus Receptus³). De vertalers gebruikten toen de populaire benaming *Easter* om daarmee duidelijkheid te scheppen bij het grote publiek, alhoewel in de grondtekst eigenlijk het woord *pascha* staat. Reeds in de vroegste Engelse bijbelversies werd *pascha* vertaald met *Easter* en de King James Version is daarin gevolgd, doch enkel in Handelingen 12:4. Een vrije vertaling dus, maar niet gepast.

Vanwaar komt "Easter"?

Nu wordt het interessant: de naam Easter is afkomstig van het Saksische woord *Eostre* of *Eastre* en staat voor een godin van de Saksen tot wier eer offers werden gebracht in de tijd waarin wij nu het

¹ Velen menen dat ons een bepaalde dag - "de dag des Heren" (de eerste dag van de week) - is opgelegd, omdat in Op 1:10 Johannes op "zondag" zijn visioenen kreeg. Dit is een vergissing. Johannes kwam "in" of "op" (Grieks: *en*, dat zowel *in* als *op* kan betekenen) "de dag des Heren" die we van in het Oude Testament kennen, "de dag van JaHWeH". In de hele Bijbel slaat de uitdrukking "de dag des Heren" *ALTIJD* op de tijd van de eindgerichten, en *nooit* op iets anders. Johannes kwam in de geest IN "de dag des Heren", de eindtijd van de gerichten; hij kwam niet OP de zondag "in de geest". Trouwens, er is iets wat dit kracht bijzet: Johannes hoorde achter zich "een luide stem, als van een bazuin". De Bazuin kondigt "de dag des Heren" aan: Joël 2:1-2; Zefanja 1:14-16. Zie verder *alle* schriftplaatsen over "de dag des Heren": Js 2:12; Js 13:6, 9, 10; Ez 13:5; 30:3; Jl 1:15; 2:1, 11, 31; 3:14; Am 5:18-20; Ob 15; Zf 1:7, 14; Ml 4:5; Hd 2:20; 1Th 5:2; 2Pt 3:10; Op 1:10.

² Mattheüs 26:26; 1 Korinthiërs 11:23.

³ De Textus Receptus (= *Aanvaarde Tekst*), volgens de uitgave van de Parijse drukker Robert Etienne (Stephanus) in 1550 heeft als basis gediend voor het Nieuwe testament van de Reformatiebijbels, zoals de King James Version 1611 en de Nederlandse Statenvertaling 1637.

Paasfeest plegen te vieren. De Katholieke Kerk was al vroeg begonnen met het ‘christianiseren’ van grote heidense feesten en zo kwam het dat het feest van Eastre veranderd werd in het nieuw uitgevonden ‘feest van de opstanding van Christus’. Het uitgangspunt is dus een puur heidens feest, waarvoor men een nieuw uitgevonden christelijk feest substitueerde. In het Nieuwe Testament wordt de gelovigen geen feesten opgelegd - geen enkele - en dus is het een feit dat christenen eigenlijk een heidens feest, en, in zijn nieuwe gedaante, een onbijbels feest zijn gaan vieren: een christelijk uitzierend substituuut. De Roomse kerk heeft dat heidense Eastre-feest ‘gechristianiseerd’ om de heidenen te bekoren en hen op een slinkse manier in de kerk te lijven.

De Catholic Encyclopedia over “Easter”:

The English term, according to the Venerable Bede (*De temporum ratione*, I, v), relates to Estre, a Teutonic goddess of the rising light of day and spring, which deity, however, is otherwise unknown, even in the Edda (Simrock, *Mythol.*, 362); Anglo-Saxon, *eâster*, *eâstron*; Old High German, *ôstra*, *ôstrara*, *ôstrarûn*; German, *Ostern*. April was called *easter-monadh*. The plural *eâstron* is used, because the feast lasts seven days. Like the French plural *Pâques*, it is a translation from the Latin *Festa Paschalia*, the entire octave of Easter.⁴

Encyclopaedia Britannica 2003 over “Easter”:

“The Anglo-Saxon priest Venerable Bede in the 8th century derived it from the Anglo-Saxon spring goddess Eostre”.

Eostre, de lentekoningin

Astarte

Asjera/Astarte

Ishtar

Het Engels woord “Easter” komt van de namen “Eostre/Eastre” ... “Astarte”, “Ashtaroth”, “Ishtar”. Astarte werd ingevoerd in de Britse eilanden door de druiden en is slechts een andere naam voor Beltis of Ishtar van de Chaldeeën en Babyloniërs.

“Eastre” bij de oude Germanen

De oude Germanen (Teutonen) noemden deze godin *Ostara*. Het Ostarafeest wordt gehouden rond 21 maart als de zon de evenaar passeert van zuid naar noord. Vanaf dat moment worden de dagen langer (‘Lente’) dan de nachten. De cultus rond de godin *Ostara* was dermate diep geworteld, dat de kerk, in plaats van haar te vernietigen gelijkstelde aan het Joodse Pesach/Paschafeest. Hier komt het huidige Nederlandse “Pasen” vandaan. Zoals duidelijk moge zijn, ontleent het Engelse Easter zijn naam aan *Eastre*. En, net als de Engelsen, gebruiken de Duitsers de naam van de heidense godin *Ostara* om daarmee hun “Ostern” (Pasen) aan te duiden.

Ondanks pogingen van het nieuwe geloof, het Christendom, om de cultus te vervangen door zijn eigen opstandingsverhaal heeft het Ostara niet kunnen doen vergeten. Op en rond Pasen houden de mensen nogal wat heidense gebruiken in leven. Sterker nog, ze blijken de laatste tijd aan belangstelling te winnen terwijl de Paasviering steeds minder volk trekt in de kerken. Paasvuren, de paashaas en paaseieren, Palmpasen en broodversieringen hebben immers allemaal een heidense oorsprong.

⁴ Bron: <http://www.newadvent.org/cathen/05224d.htm>

De oorsprong van "Easter" is echter nog ouder

Maar de oorsprong van de naam Eastre en de godin zijn veel ouder - die gaat terug tot Babylonië (Chaldea). Daar werd de godin Ishtar aanbeden. Deze wordt ook genoemd: Astarte, Astoreth of Ashera, afhankelijk van de tijd en/of plaats in streken van de 'vruchtbare halve maan'.

Zo deed koning Salomo aan Astarte/Asjera-aanbedding, terwijl koning Josia ze uitroeide:

"Want Salomo ging achter **Astarte** aan, de god van de Sidoniërs ...³³ omdat zij Mij hebben verlaten en zich neergebogen hebben voor **Astarte**, de god van de Sidoniërs ..."

"Toen gaf de koning [= Josia] opdracht aan de hogepriester Hilkia, de priesters van de tweede orde en de deurwachters om alle voorwerpen die voor de Baäl, de **Asjera**⁵ en heel het leger aan de hemel gemaakt waren, uit de tempel van de HEERE naar buiten te brengen. Hij verbrandde dat alles buiten Jeruzalem, in de velden van de Kidron, en liet het stof ervan naar Bethel dragen. Ook zette hij de afgodspriesters af die de koningen van Juda aangesteld hadden ...⁶ Ook bracht hij de **Asjera**⁵ uit het huis van de HEERE, naar de beek Kidron, buiten Jeruzalem, en verbrandde hem bij de beek Kidron, ... Ook brak hij de verblijven van de schandknappen af in het huis van de HEERE, waar de vrouwen gewaden voor de **Asjera**⁵ weefden. ...¹³ Ook de offerhoogten die tegenover Jeruzalem lagen, die rechts van de berg van het verderf lagen, die Salomo, de koning van Israël, voor Astarte, de afschuwelijke afgod van de Sidoniërs, en voor Kamos, de afschuwelijke afgod van Moab, en voor Milkom, de gruwel van de Ammonieten, gebouwd had, verontreinigde de koning" (1 Koningen 11:5, 33 en 2 Koningen 23:4-7, 13)

Microsoft Encarta Encyclopedie 2002 Winkler Prins:

Dit bronzen beeld van de godin Astarte uit de 7de eeuw v. C., te zien in het Archeologisch Museum in Sevilla, werd in de buurt van deze stad in het Carambologebergte gevonden. Op de buitenkant van dit beeld staan de oudst bekende Fenicische teksten graveerd.

"Astarte, ook Asjera, een van de belangrijkste West-Semitische godinnen, zoals uit de naam blijkt wezensverwant met de Babylonische Ishtar. Zij is het type van de vruchtbaarheidsgodin, vaak naakt afgebeeld op terracotta's en plaquettes. Daarnaast heeft ze een astraal karakter als hemelgodin; als zodanig is ze verbonden met de Venusster. Ze is bekend uit de teksten van Oegarit, waar ze als helpster van Baäl in zijn strijd tegen Mot en Jammoe optreedt, naast Anat (die een veel dominerende rol speelt). Haar cultus vond ook ingang in Egypte tijdens het Nieuwe Rijk, o.a. via de in Byblos in zwang

zijnde identificatie met Hathor. Daarnaast vond ze verering in de Hoeritisch-Hettitische wereld. In later tijd is ze bekend als de voornaamste godin der Feniciërs, met tempels in Tyrus en Sidon (vgl. 1 Koningen 11:5; 2 Koningen 23:13), vanwaar haar cultus, vooral ten tijde van koning Achab, in Israël doordrong. Zij is vaak nauw geassocieerd met Baäl, en wordt aangeduid als 'naam' of 'gezicht' van Baäl; in Carthago verschijnt zij als Tinnit. Haar associatie met Baäl en het langzaam in elkaar vloeien van de voornaamste West-Semitische godinnegestalten is er voor verantwoordelijk dat zij al vroeg trekken van overeenkomst vertoont met de krijgsgodin Anat, en in Fenicië steeds meer als dé godin gaat gelden. Als zodanig is zij bekend uit het Oude Testament (o.m. Richteren 2:13; 10:6), waar ze behalve als vruchtbaarheidsgodin ook als 'Gebiedster des hemels' voorkomt (Jeremia 7:18; 44:17). Haar cultus is in het voetspoor van de Feniciërs over het Middellandse-Zeegebied verbreed. Als geliefde van Tammoez/Adonis werd zij wel vereenzelvigd met Aphrodite".

We kunnen Astoreth/Astharoth/Astarte en Asjera als volgt in onze Bijbels terugvinden:

⁵ De oude Syayen vertaling vertaalt hier met "bos". Dit is de Asjeraboom. "Asjera betekent op sommige plaatsen een godheid, op andere een cultisch voorwerp. 1° Een godheid is Asjera, wanneer hij naast Baäl voorkomt, Rechters 3:7, of wanneer van profeten, van een beeld, van gerei van Asjéra sprake is, 1 Koningen 18:19; 2 Koningen 21:7; 23:4... 2° Zinnebeeld van de boomgodin Asjéra was de heilige boom of een houten paal naast het altaar, een vervanging van de heilige boom. Hij behoort met de stenen zuil (massébe) tot het vaste toebehoren der Kanaänitische plaatsen van eredienst..." (Ency. Bosch & Keuning).

Zie verder "Obelisk in de Kerk": <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Obelisk.pdf>.

SV	HSV	KJV	Schriftplaats
Astharoth	Astharoth	Astaroth	Dt 1:4
Astharoth	Astharoth	Ashtaroth	Jz 9:10; 12:4; 13:12, 31
Astharoth	Astarte	Ashtaroth	Re 2:13; 10:6
Bossen	Gewijde palen	Groves	Re 3:7
Astharoth	Astarte	Ashtaroth	1Sm 7:3, 4; 12:10; 31:10
Astoreth	Astarte	Ashtoreth	1Kn 11:5, 33
Astoreth	Asjera	Grove(s)	1Kn 15:13; 18:19
Astoreth	Asjera	Grove	2Kn 21:7; 23:4, 7
Astoreth	Astarte	Ashtoreth	2Kn 23:13
Astharoth	Astharoth	Ashtaroth	1Kr 6:71
Afgod in een bos	Asjera	Grove	2Kr 15:16

Besluit

Bij de viering van het zogenaamde Paasfeest of Easter, hebben wij te maken met een feest dat uit Babylonië (Chaldea) voortkomt. Het is van oorsprong het feest van “de godin” (naast het mannelijke Baäl-type). De retorische vraag is dan: Wat hebben wij Christenen daarmee te maken?!

“Welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? ¹⁵ En welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial [= Satan]? ... ¹⁶ Of welk verband is er tussen de tempel van God en de afgoden? ...” (2 Korinthiërs 6:14-18).

Waarom zouden wij verder blijven treden op het verderfelijke pad dat de Roomse kerk ooit is opgegaan en waar de protestantse/evangelische kerken zich niet helemaal van hebben afgekeerd? Laten wij toch het voorbeeld van Josia volgen en niet halfslachtig maar radicaal breken met 1. alles wat tot de afgoden behoort, en 2. alles wat God ons niet heeft geboden te doen.

Als wij een pseudo-christelijke inzetten volgen - in casu de Paasviering - die God ons niet heeft opgedragen, dan voegen wij aan Zijn Woord toe! Toevoegen aan Gods woorden en bevelen is altijd opstandigheid geweest, van Genesis tot Openbaring, en dat zal altijd zo blijven:

“U mag aan het woord dat ik u gebied, **niets toevoegen** en er ook **niets van afdoen** ... U mag er **niets aan toevoegen** en er ook **niets van afdoen**” (Deuteronomium 4:2 en 12:32).

“**Voeg niets toe aan Zijn woorden, anders zal Hij u straffen, omdat u een leugenaar zou blijken te zijn**” (Spreuken 30:6).

“Want ik betuig aan ieder die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Als iemand iets aan deze dingen **toevoegt**, zal God hem de plagen toevoegen die in dit boek geschreven zijn. En als iemand **afdoet** van de woorden van het boek van deze profetie, zal God zijn deel afdoen van het Boek des levens, en van de heilige stad, van de dingen die in dit boek geschreven zijn” (Openbaring 22:18-19).

Lees verder:

- o De 8 heksensabbatten: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heksensabbatten.pdf>
- o Christelijke feestdagen vieren?: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/feestdagen.pdf>
- o Verheerlijkt Pasen Christus?: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/pasen2.pdf>
- o Rubriek “Feestdagen”: <http://www.verhoevenmarc.be/feestdagen.htm>